

عنوان مقاله:

نگاهی بر پیدایش مناطق حاشیه نشین در ایران و ضرورت ایجاد سیاست ها و روش های توانمندسازی و ساماندهی

محل انتشار:

ششمین همایش ملی افق های نوین در مهندسی عمران ، معماری و شهرسازی (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسنده:

عدنان شریفی - مهندسی شهرسازی دانشگاه غیرانتفاعی بروجرد

خلاصه مقاله:

با رشد شهرنشینی در ایران و تحولات پدید آمده در جوامع روستایی و عشایری، خانوارهایی برای زندگی و کار در شهرها و جوانان آنجوامع، به جهت گرایش به سمت سبک جدیدی از زندگی که دنیای جدید نوید میداد، سکونتگاه خود را ترک کردند و به سوی شهرها روان شدند. مهاجرت و هجوم از مناطق روستایی و شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ در کشور بیشتر بر اثر جاذبه شهری بوده است. اکثر این مهاجرین قادر به خرید زمین در محدوده های رسمی شهرها نبودند، پس در حاشیه یا اطراف شهر و خارج از محدوده های رسمی به ساخت مسکن در حد توان و استطاعت خود و به صورت غیررسمی و فاقد هرگونه مجوز ساخت مبادرت ورزیدند. طی دهه های اخیر به تدریج محلات نابسامان و سکونتگاه های غیررسمی، به طور عمده در حاشیه شهرهای بزرگ کشور، خارج از برنامه رسمی توسعه شهری و به صورت خودرو شکل گرفته و گسترش یافته است. این محلات خودرو یا حاشیه نشین، به بیان درستتر اسکان غیررسمی نامیده شده اند و کارکرد اصلی آنها تامین زمین و الگوی ساخت متناسب با توان مالی گروه های کم درآمد اغلب مهاجر است. این گونه سکونتگاه ها کسب و کاری نازیبی، خدمات ناکافی و ساکنان کم توان و مشاغل نامطمئن دارند، محیطی آماده برای پذیرش ناهنجاری های اجتماعی و بازتولید فقر فراهم می سازند و خطرپذیری بالایی در برابر سوانح طبیعی دارند. آمارها حکایت از آن دارند که بین ۲۰ تا ۳۰ درصد جمعیت کلانشهرها و شهرهای کشورهای در حال توسعه در زیستگاه های نابسامان در حاشیه شهرها زندگی می کنند. این پدیده به سرعت و به صورت بی قاعده در حال گسترش است. در ایران نیز اسکان غیررسمی رشدی سریعترا از رشد شهرنشینی داشته است. این مقاله، سعیدارد ضمن بررسی تاریخچه و روند شکل گیری اسکان غیررسمی در ایران، سیاست ها و راهکارهای موجود و اجرا شده در ساماندهی اسکان غیررسمی را مورد بررسی قرار دهد.

کلمات کلیدی:

حاشیه نشینی، اسکان غیررسمی، توانمندسازی، ساماندهی، نهادسازی، فقر شهری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1467393>

